

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

**Силабус навчальної дисципліни
«Основи психологічного консультування»**

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 150 годин, 5 кредити ЄКТС.
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра менеджменту охорони здоров'я. Одеса, вул. Пастера, 2а.
Викладач(-і)	професор кафедри, д.псих.н., проф. Литвиненко Ольга Дмитрівна професор кафедри, д.пед.н., проф. Анненкова Ірина Петрівна доцент кафедри, к. істор.н. Дружкова Ірина Сергіївна доцент кафедри, к. псих.н. Ковальова Марія Володимирівна
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Кусик Наталія Львівна, к.е.н., доц., відповідальна за навчально-методичну роботу кафедри 067-728-56-12 E-mail: nataliia.kusyk@onmedu.edu.ua Фомичова Марія Павлівна, лаборант кафедри 067-970-30-04 E-mail: moz@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.00 до 16.00 кожного четверга Онлайн - консультації: з 16.00 до 18.00 кожного четверга. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни - відбувається у вивченні теоретичних основ, методів та інструментів оцінки психологічного стану особистості, зокрема в клінічних станах. Дисципліна спрямована на формування у студентів професійних компетенцій для проведення психодіагностичних обстежень, аналізу отриманих даних та розробки рекомендацій для подальшої корекційної роботи. Оволодіння цими знаннями є місцем для розвитку фахової майстерності майбутніх психологів та забезпечення ефективної психологічної допомоги пацієнтам.

Мета дисципліни: забезпечення здобувачів системою теоретичних знань у сфері психодіагностики та клінічної психодіагностики; розвиток практичних навичок проведення психодіагностичних обстежень, аналізу отриманих даних та формування рекомендацій для роботи з клієнтами у клінічному контексті.

Завдання дисципліни:

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

1. Надати знання з теорії та методології психодіагностики, включаючи сучасні підходи в клінічній практиці.
2. Навчити використовувати основні психодіагностичні методики для оцінки індивідуально-психологічних характеристик клієнтів.
3. Сформувати навички аналізу та інтерпретації результатів психодіагностичних досліджень у клінічному контексті.
4. Ознайомити здобувачів із принципами етичної поведінки під час проведення психодіагностичних обстежень.
5. Розвинути вміння визначати потребу в клінічному супроводі та формувати рекомендації для корекційної чи терапевтичної роботи.

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- принципи та етапи проведення психодіагностичних досліджень;
- методи оцінки індивідуально-психологічних особливостей клієнтів у клінічному контексті;
- сучасні психодіагностичні інструменти та їх застосування;
- етичні стандарти професійної діяльності у сфері психодіагностики;
- закономірності розвитку та прояву психічних розладів, які підлягають діагностиці;
- основні підходи до аналізу психодіагностичних даних і складання висновків.

Вміти:

- застосовувати психодіагностичні методики у практичних ситуаціях;
- аналізувати та інтерпретувати результати психодіагностичних обстежень;
- формувати професійні висновки та рекомендації на основі отриманих даних;
- організовувати та проводити психодіагностичні дослідження з дотриманням етичних норм;
- працювати з різними категоріями клієнтів, ураховуючи їх індивідуально-психологічні та соціокультурні особливості;
- здійснювати супровід клієнта, зважаючи на результати психодіагностики, та співпрацювати з іншими спеціалістами.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс буде викладений у формі лекцій та практичних занять, організації самостійної роботи студентів.

Форми і методи навчання

Дисципліна буде викладатися на денній та заочній формі навчання: у формі лекцій; практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання.

Лекція.

Практичні заняття: словесні методи: пояснення, бесіда, обговорення, дискусія; наочні методи: мультимедійні презентації, ілюстрація, демонстрація; методи формування практичних умінь і особистісних якостей: виконання практичних завдань, дискусії, «мозкова атака», рольові ігри, підготовка і здійснення виступів перед аудиторією

Самостійна робота: самостійна робота включає роботу з навчально-методичною

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

літературою та виконання самостійних завдань: складання реферату та есе, підготовку презентацій та практичних завдань.

Зміст навчальної дисципліни:

1. Тема 1. Основи психодіагностики: поняття, завдання, методологічні засади.
2. Тема 2. Методи та інструменти психодіагностики в клінічній практиці.
3. Тема 3. Особливості використання тестів та проєктивних методик у клінічній психодіагностиці.
4. Тема 4. Психодіагностика особистісних розладів: підходи та специфіка.
5. Тема 5. Етичні принципи та професійні стандарти у клінічній психодіагностиці.
6. Тема 6. Інтерпретація результатів психодіагностики та формування висновків.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Анєнкова І.П., Байдан М.А., Русова В.М. Психологічне консультування: навч. посіб. Київ: Каравела, 2018.
2. Главацька О.Л. Основи психологічного консультування особистості: навч. посіб. Київ: Каравела, 2018.
3. Консультативна психологія: підручник / Булах І. С., Кузьменко В. У., Помиткін Е. О. Вінниця: Нілан, 2016. 482 с.
4. Магдисюк Л. І., Федоренко Р. П. Медико-психологічне консультування: навч.-метод. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. 332 с.
5. Опанасенко Л.А. Основи психологічного консультування: у схемах і таблицях. Миколаїв : Іліон, 2019.

Додаткова:

1. Афанасьєва Н. Є. Психологічне консультування фахівців екстремального профілю: теорія, методологія, практика: монографія. Харків: НУЦЗУ, 2017. 315 с.
2. Васьківська С. В. Основи психологічного консультування: навч. посіб. Київ: Четверта хвиля, 2004. 256 с
3. Васьківська С. В. Основи психологічного консультування: підруч. для студ. вищ. навч. закл. 2-ге вид. К.: Ніка-Центр, 2011.
4. Каліна Н.Ф. Психотерапія К.: Академвидав, 2010. 288 с.
5. Карамушка Л. Основи психолого-управлінського консультування: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: МАУП, 2002. 136 с.
6. Кісарчук З. Г., Єрмусевич О. І. Психологічна допомога сім'ї: навч. посіб: у 3 кн. Київ: Главник, 2006. Кн. 1. 128 с.
7. Кузьменко, В. Консультативна допомога батькам: дієві рішення. Дошкільне виховання. 2016. № 6. С. 6-9.
8. Кулакевич Т.В. Технології психологічного консультування: «Сімейне консультування»: Курс лекцій. К. КиМУ, 2017.
9. Михальчишин Г.Є. Ресурсність системного підходу у терапевтичній допомозі особам літнього віку *Психогенеза особистості: норма і девіація: зб. наук. статей і тез.* Луцьк : Вежа, 2019. С. 186-192
10. Осадько О.Ю. Технології психологічного консультування. К.: Ред. загальнопеда., 2005. 128 с.
11. Основи психолого-управлінського консультування: навч. посіб./ Л.М.Карамушка, Н.Л.Коломінський, М.В.Войтович та ін. К.: МАУП, 2002. С.14-23.
12. Панок В. Основи практичної психології. Підручник / В. Панок, Т. Титаренко, Н. Чепелева. К.: Либідь, 2006.

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

13. Приходько Ю.О. Практична психологія: Введення у професію: Навч. посібник. 4-те вид. К.: Каравела, 2017.
14. Рябо Ю. В. Техніки і моделі психологічного консультування: навчальний посібник. Глухів: РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2013.
15. Сергієнко Н.П. Основи психологічної практики: Курс лекцій. Х.: НУЦЗУ, 2011.
16. Словник-довідник психолога-консультанта / Н. В. Гаркавенко, Я. В. Чапак, С. К. Шандрук, І. І. Солійчук. Чернівці, 2010.
17. Цільмак О.М., Лефтеров В.О. Психологія сім'ї та шлюбу: таблиці, схеми, коментарі : навчально-наочний підручник / за заг. ред. О. М. Цільмак. Київ: Видавництво Ліра-К, 2020, 266 с.
18. Lunov, V., Lytvynenko, O., Maltsev, O., & Zlatova, L. (2023). The Impact of Russian Military Aggression on the Psychological Health of Ukrainian Youth. *American Behavioral Scientist*, 67(3), 426-448. <https://doi.org/10.1177/00027642221144846>
19. Rudestam, K. E. (1982). *Experiential groups in theory and practice*. Brooks/Cole Pub Co, 318 p.
20. Seligmann, M.E.P. The Effectiveness of Psychotherapy. *The Consumer Reports Study*. *American Psychologist*. 50, 965-974, 1995.
21. Yalom, I. D., & Leszcz, M. (2020). *The theory and practice of group psychotherapy*. Basic Books; 6th edition, 832 p.

Інформаційні ресурси:

1. Актуальні проблеми психології». Наукові праці Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. Режим доступу: <http://appspsychology.org.ua/index.php/ua/dlia-avtoriv>
2. Вісник психології і соціальної педагогіки. Режим доступу: <http://psych.kiev.ua/>
3. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. Режим доступу: <https://nlu.org.ua/>
4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Національна наукова медична бібліотека України. Режим доступу: <https://library.gov.ua/>
6. Психологічна бібліотека Київського Фонду сприяння розвитку психічної культури. Режим доступу: <http://psylib.kiev.ua/>
7. Публічна бібліотека імені Лесі Українки (Київ) Режим доступу: <http://lucl.kiev.ua>
8. *American Psychologist*. Journal of American Psychological Association. Режим доступу: <https://www.apa.org/pubs/journals/amp/>
9. *Journal of Personality and Social Psychology*. Journal of American Psychological Association. Режим доступу: <https://www.apa.org/pubs/journals/psp/>
10. *Science: (AAAS)*. Режим доступу: <http://www.sciencemag.org>
11. *Taylor & Francis*. Режим доступу: <http://www.informaworld.com>
12. *ScienceDirect*. Режим доступу: www.sciencedirect.com

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль - проводиться з метою визначення рівня підготовленості студента з певних тем, розділів робочої навчальної програми, якості виконання конкретних завдань та здійснюється впродовж семестру під час проведення аудиторних занять (лекції, практичні заняття) та при виконанні самостійної роботи.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач бере активну участь на занятті; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання; бере активну участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується додатковою навчально-методичною та науковою літературою; вміє сформулювати своє ставлення до певної проблеми; висловлює власні міркування, наводить доцільні приклади; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання суперечностей. Тестові завдання виконані в повному обсязі, всі 100% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання – повні та обґрунтовані. Здобувач вільно вирішує ситуаційні завдання (в т.ч. розрахункові), впевнено демонструє практичні навички за темою заняття та вірно інтерпретує отримані дані, висловлює власну креативну думку з теми завдання, демонструє творче мислення.

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

Добре «4»	Здобувач бере участь на занятті; добре володіє матеріалом; демонструє необхідні знання, але дає відповіді на запитання з деякими помилками; бере участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується основною навчально-методичною та науковою літературою; висловлює власну думку з теми заняття. Тестові завдання виконані в повному обсязі, не менш ніж 70% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання - загалом правильні, проте наявні деякі помилки у визначеннях. Здобувач вірно вирішує ситуаційні завдання (в т.ч. розрахункові), але допускає незначні неточності та демонструє більш стандартизовані практичні навички за темою заняття при вірній інтерпретації отриманих даних, висловлює власну думку з теми завдання, демонструє критичне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач іноді бере участь на занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на практичних заняттях; показує фрагментарні знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування виконано в повному обсязі, не менш ніж 50% відповідей є правильними, відповіді на відкриті питання - не логічні, з явними суттєвими помилками у визначеннях. Здобувач не достатньо володіє матеріалом для вирішення ситуаційних завдань (в т.ч. розрахункові), невпевнено демонструє практичні навички за темою заняття та інтерпретує отримані дані з суттєвими помилками, не висловлює свою думку з теми ситуаційного завдання.
Незадовільно «2»	Здобувач не бере участь на занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування не виконано. Ситуаційне завдання не виконано.

Форми і методи підсумкового контролю: іспит.

До іспиту допускається здобувач, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота:

- самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять;
- самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка презентації для захисту індивідуального завдання.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання індивідуального опитування, виконання тестових завдань, оцінки за розв'язання ситуаційних завдань, виконання індивідуального завдання, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (тестових завдань, ситуаційних завдань, індивідуального завдання, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються. Запізнення на заняття – не припустимі. Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Використання будь-яких мобільних пристроїв заборонено. При порушенні даного пункту здобувач має покинути заняття та в журналі викладач ставить «нб», яку він повинен відпрацювати у загальному порядку.

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.